RAAD VOOR DIERENWELZIJN
Werkgroep: Paarden die buiten gehouden worden

Advies van de Raad voor Dierenwelzijn

betreffende paarden die buiten gehouden worden (9/12/2010)

De werkgroep van de Raad voor Dierenwelzijn rond "paarden die buiten gehouden worden" is tot een consensus gekomen. De beschrijving van de vaststellingen en de praktische details van de werkzaamheden van deze werkgroep zijn opgenomen in een fiche.

Op grond van die consensus luidt het advies van de Raad voor Dierenwelzijn dat er voor paarden die in weiden gehouden worden, aanvullende regelgeving moet worden opgesteld, overeenkomstig paragraaf 4 van artikel 4 van de Wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren.

Deze aanvullende regelgeving is vervat in de volgende zin:

"De paarden die buiten worden gehouden, moeten kunnen opgestald worden of, indien dit niet het geval is, over een natuurlijke beschutting of een schuilhok beschikken."

Bovendien stelt de werkgroep voor om richtlijnen aan te nemen die als beslissingscriteria kunnen dienen voor de inspecteurs van de Dienst dierenwelzijn en die ook verspreid kunnen worden bij eigenaars en toekomstige eigenaars van paarden teneinde ook preventief op te treden. Die richtlijnen zijn opgenomen als bijlage bij dit advies.

Bijlage van het Advies van de Raad voor Dierenwelzijn betreffende paarden die buiten gehouden worden:

Richtlijnen voor het houden van paardachtigen in de weide

De behoeften van paarden in de weide zijn afhankelijk van het ras, de leeftijd en van individuele variaties. Toch gelden volgende richtlijnen voor paardachtigen (inclusief pony's, ezels, muilezels en muildieren in het algemeen) en paarden in het bijzonder:

1. Afsluiting:

De afsluiting moet aangepast zijn aan de dieren die zich in de weide bevinden. Ze moet voorkomen dat de paarden ontsnappen. Daartoe moet ze stevig en hoog genoeg zijn, met aandacht voor de onderkant, rekening houdend met de schofthoogte van het paard.

- De minimale hoogte van de afsluitingen is:

Paarden: 1,25 m
Pony's: 1 m
Hengsten: 1,4 m

- De afsluiting moet zeer goed zichtbaar zijn (brede dwarsplanken worden sterk aanbevolen).
- De afsluiting moet in goede staat zijn en scherpe hoeken moeten vermeden worden.
- Een bevestigde prikkeldraad en gaas moeten worden verboden, aangezien dit ernstige verwondingen veroorzaakt vooral wanneer de prikkeldraad losser gaat hangen. Er moet zich steeds een elektrisch geleidende draad, band of bij voorkeur koord, voor dit soort afsluiting bevinden.
- Een bijkomende elektrisch geleidende draad, band of bij voorkeur koord is een pluspunt, en is onontbeerlijk wanneer er geslachtsrijpe hengsten worden gehouden.

2. Water:

De paarden moeten hun dorst meerdere keren per dag kunnen lessen.

- De vereiste hoeveelheid water zal afhangen van paard tot paard en de weersomstandigheden en er is minstens 5 liter nodig per 100 kg levend gewicht per dag (25 à 50 liter/dag/volwassen paard). Deze hoeveelheid zal groter zijn wanneer de temperaturen hoger liggen en/of na inspanningen, alsook in bepaalde situaties, wanneer bijvoorbeeld een merrie zoogt. De interactie met de voedersamenstelling is ook belangrijk.
- De paarden moeten toegang hebben tot drinkbaar water. Tijdens de vriesperiode moet de toegang worden behouden door de vereiste maatregelen te treffen om het water te verhinderen om te bevriezen.

3. Voedsel:

De paarden moeten kwalitatief en voldoende voedsel krijgen dat overeenstemt met hun behoeften.

- De hoeveelheid gras van de weide moet van voldoende kwaliteit zijn, en aangepast aan de hoeveelheid dieren en hun behoeften. Deze behoeften zullen groter zijn bij koude weersomstandigheden of bij inspanningen of nog wanneer de merrie drachtig is of zoogt. De behoeften zullen daarentegen soms zeer beperkt zijn bij paarden met hoefbevangenheid en/of obesitas (komt frequent voor bij bepaalde ezels en pony's).
- Te veel en te rijk gras kan, voornamelijk in het voorjaar, schadelijk zijn en leiden tot hoefbevangenheid en obesitas.
- Wanneer er geen voldoende gras is in de weide, moet er bijkomend voedsel (veelal hooi of voordroog) van buitenaf worden verschaft. Dit extra voedsel moet voldoen aan de vereisten inzake kwaliteit en kwantiteit. Indien nodig moet de paardenhouder geschikte voedervoorzieningen gebruiken (bv. een overdekte ruif).

- De weide moet goed onderhouden worden, zodat er zich geen planten bevinden die giftig zijn voor de paarden (taxus, lupinen, ranonkel, jacobskruiskruid, ….).

4. Beschutting:

De paarden die buiten worden gehouden, moeten kunnen opgestald worden of over beschutting beschikken.

- De beschutting kan een natuurlijke beschutting (bomen, hagen,…) of een schuilhok zijn, die de paarden voldoende bescherming biedt tegen de wind, de regen en de hitte (schaduwzone).
- Tijdens de winter, als de beschutting natuurlijk is, moet deze voldoende bescherming bieden. Als dat niet het geval is, moet men de mogelijkheid hebben om de paarden in een andere weide te plaatsen, of ze op te stallen. Indien dat niet mogelijk is, moeten de dieren over een schuilhok beschikken.
- In de beschuttingzone moeten alle dieren zich tegelijkertijd kunnen terugtrekken en de beschutting moet bij voorkeur breder dan diep zijn.
- De beschutting moet met de gesloten kant naar de dominante windrichting georiënteerd staan in de winter, maar in de zomer mogen de zijwanden weggelaten worden.
- Tijdens de zomer moet de beschutting een goed geventileerde schaduwzone verschaffen.
- Tijdens de winter moet de beschutting drie gesloten kanten hebben met een aangepaste opening voor ventilatie.
- De bodem moet voldoende droog en comfortabel zijn.
- De minimale oppervlakte per dier is in functie van de schofthoogte als volgt, maar voor het dierenwelzijn is een grotere oppervlakte sterk aanbevolen:

Schofthoogte <120cm: 4 m²
Schofthoogte 120-134cm: 4,5 m²
Schofthoogte 134-148cm: 5,5 m²
Schofthoogte148-162cm: 6 m²
Schofthoogte162-175cm: 7,5 m²
Schofthoogte >175cm: 8 m²

- Het dak van het schuilhok moet minimaal 0,8m hoger zijn dan de schofthoogte van het paard en uit materialen bestaan, die beschutting bieden tegen warmte en koude.
- Indien meerdere paarden op de weide staan moet de toegang voldoende breed zijn.

5. Verzorging:

- De gezondheidstoestand en het dierenwelzijn moeten dagelijks worden gecontroleerd, onder meer hun algemene toestand en de eventuele aanwezigheid van blessures, kreupelheid en andere ziektetekenen. De merries die op het punt staan om te veulenen moeten onder toezicht gehouden worden, eventueel met technische hulpmiddelen.
- De geblesseerde of zieke dieren moeten adequaat worden gehuisvest, behandeld en verzorgd.
- De hoeven moeten tijdig bekapt en verzorgd worden.
- De weide moet een droge en comfortabele ruimte bieden aan de paarden waar ze voldoende bewegingsvrijheid hebben.
- Een bijzondere aandacht zal moeten worden besteed aan de bescherming tegen insecten (dazen, vliegen, …), met speciale aandacht voor paarden met zomerschurft.
- De paarden moeten oordeelkundig ontwormd worden.
- Goed weilandbeheer wordt sterk aanbevolen, zoals toepassing van wisselweiden, weidebloten, mest verwijderen, en gemengde beweiding met schapen of runderen, waardoor wormbesmetting meer kan worden beperkt, en het gras beter kan groeien.

Een paard is een kuddedier en contact met soortgenoten is een fundamentele voorwaarde voor zijn welzijn. Het houden van een paard zonder minstens visueel contact met soortgenoten is niet aanbevolen, aangezien de behoeften van het paard op die manier niet worden gerespecteerd. Het gezelschap van andere diersoorten kan enigszins de eenzaamheid van een paard verhelpen, maar kan in geen geval zijn soortgenoten perfect vervangen.